

Sammenfatning af 2018-evaluering ift. 10-årigt vedligehold af § 3-registreringen

Indledning

Dette notat udgør en sammenfatning af resultaterne af evaluering ift. opgaven med 10-årigt vedligehold af § 3-registreringen, samt opfølgning på daværende Naturstyrelses § 3-opdateringsprojekt, ved udgangen af 2018.

I 2010 blev der med "Aftale mellem Miljøministeriet og KL om et bedre grundlag for beskyttelse af værdifuld dansk natur" besluttet, at gennemføre en forbedret registrering af § 3-beskyttet natur.

Som en del af aftalen gennemførte daværende Naturstyrelse, nu Miljøstyrelsen, en opdatering af den vejledende registrering af § 3-beskyttede naturtyper i perioden 2011-2014. Visse konstaterede uoverensstemmelser (mulige overtrædelser) og potentielt nye § 3-arealer blev efter projektet overdraget til kommunerne med henblik på yderligere sagsbehandling.

I aftalen indgår desuden, at kommunerne inden for en 10-årig cyklus skal vedligeholde den vejledende registrering af § 3-beskyttet natur i Danmarks Arealinformation (DAI). Aftalen indebærer, at kommunerne inden for 10-årige perioder:

- I) holder geografien af § 3-registreringerne ved lige
- II) undersøger eventuelle uoverensstemmelser nærmere
- III) eftersøger og registrerer eventuel ny natur
- IV) årligt formidler oplysninger om den løbende vedligeholdelse af § 3-registreringerne til Miljø- og Fødevareministeriet.

Den første 10-årige periode er fastsat til at løbe fra 1. januar 2015 til 31. december 2024.

2018-evaluering af indsatsen under det 10-årige vedligehold

I aftalen indgår, at aftalparterne vil følge udviklingen i den løbende vedligeholdelse af § 3-registreringen og foretage en vurdering af indsatsen i 2018. 2018-evalueringen har bestået af en GIS-analyse udarbejdet af Aarhus Universitet for Miljøstyrelsen samt analyse af en spørgeskemaundersøgelse udsendt til kommunerne. 82 af de 98 kommuner har besvaret spørgeskemaundersøgelsen, om end nogle kommuner kun har svaret på bestemte spørgsmål. Naturstyrelsen har også svaret, da Naturstyrelsen er ansvarlige for opdatering af § 3-registreringen på de statslige arealer, som de forvalter. GIS-analysen udarbejdet til evalueringen er ikke omtalt i denne sammenfatning.

Sammenfatning af 2018-evalueringens resultater

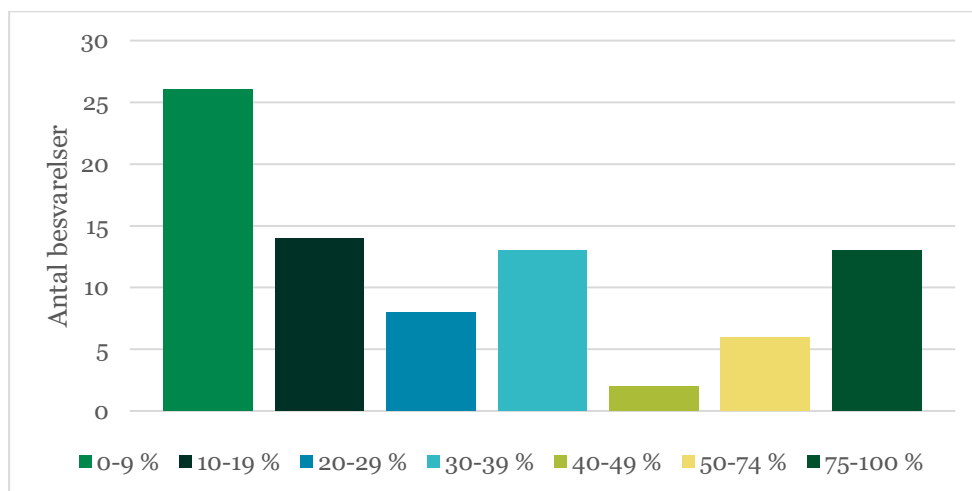
10-årigt vedligeholdelse af § 3-registreringen

Ud fra spørgeskemaundersøgelsens svar kan det konkluderes, at ca. 20% af de svarende kommunerne har gennemført den forventede andel af vedligeholdelse ift. samtlige delopgaver under aftalen om det 10-årige vedligehold (ovenstående punkt I-III).

Delopgave I – Holde geografien af § 3-registreringen vedlige

Fra spørgeskemaundersøgelsens svar kan det konkluderes, at 41% af de svarende kommunerne, har gennemført den forventede andel af delopgave ved at have vedligeholdt minimum 30% af registreringen (se figur 2). To-tredjedele af de svarende kommunerne vurderes pt. ikke at have vedligeholdt den forventede andel af § 3-registreringen og er generelt bagude ift. at nå en komplet

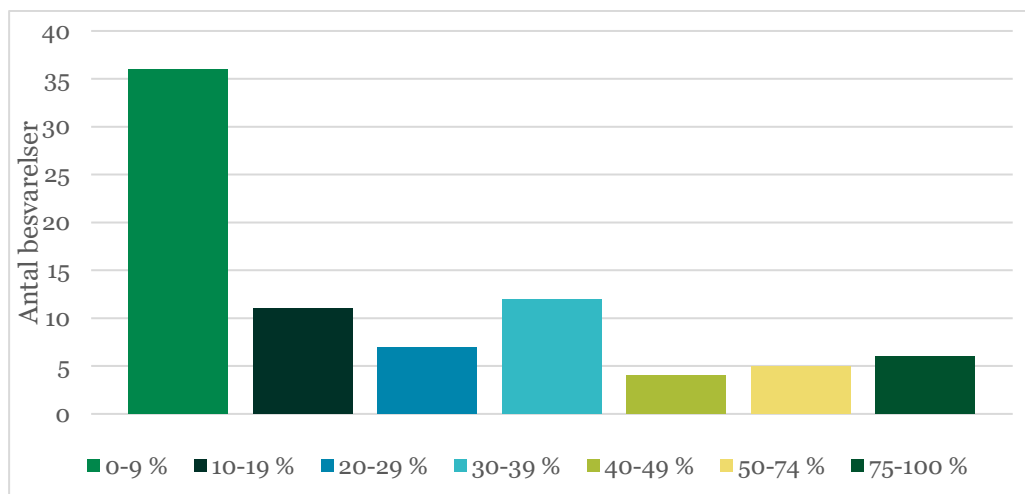
gennemgang ved udgangen af 2024. Det skal bemærkes, at der er et overlap mellem delopgave I og II således, at disse typisk udføres samlet.

Figur 1 - Fordeling af kommunernes svar i intervaller, på spørgsmålet om hvor stor en andel af kommunernes § 3-arealer, der er blevet vedligeholdt i perioden 1.1.2015-31.12.2018.

Delopgave II – Undersøge eventuelle uoverensstemmelser nærmere

Fra spørgeskemaundersøgelsens svar kan det konkluderes, at en tredjedel af de svarende kommunerne, har gennemført den forventede andel af vedligeholdelsen af § 3-registreringen ved at have gennemgået minimum 30% af registreringen for evt. uoverensstemmelser (se figur 2). To-tredjedele af de svarende kommunerne vurderes pt. ikke at have gennemført den forventede andel af gennemgangen af § 3-registreringen og er generelt bagude ift. at nå en komplet gennemgang ved udgangen af 2024.

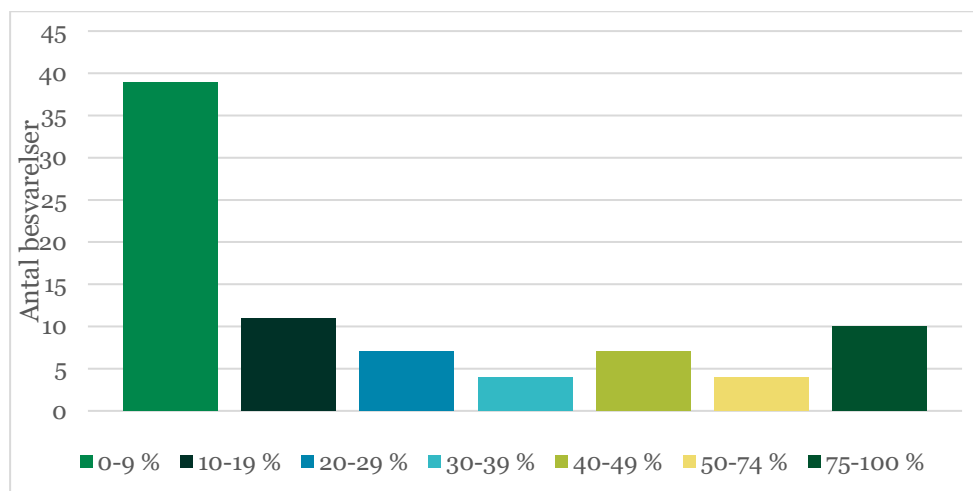

Figur 2 - Fordeling af besvarelser på spørgsmålet om, hvor stor en procentdel af kommunerens § 3-registreringer, der er gennemgået for uoverensstemmelser (mulige overtrædelser).

Delopgave III - eftersøge og registrere eventuel ny natur

Baseret på spørgeskemaundersøgelsen kan det også konkluderes, at 30% af de svarende kommunerne har gennemført den forventede andel af eftersøgning af ny § 3-natur (se figur 3). 70%

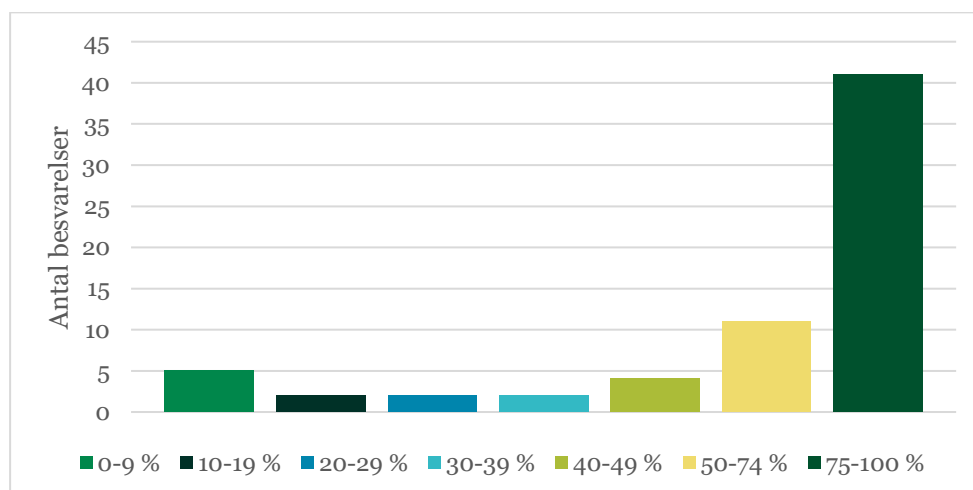
af kommunerne har ikke gennemført den forventede andel af eftersøgning af ny § 3-natur og generelt er bagude ift. at nå en komplet eftersøgning af ny § 3-natur ved udgangen af 2024.

Figur 3 - Fordeling af kommunerens svar i intervaller, på spørgsmålet om hvor stor en procentdel af kommunens samlede areal, der er blevet gennemgået for at konstatere ny/overset natur.

Opfølgning på opdateringsprojektet

Langt de fleste uoverensstemmelser (mulige overtrædelsessager) fra opdateringsprojektet er enten blevet igangsatte eller færdigbehandlede af kommunerne (se figur 4). For kommuner, der ikke var en del af § 3-opdateringsprojektet, svarer langt de fleste tilsvarende, at de har et meget lavt antal gamle overtrædelsessager fra før 1.1.2015, der ikke er under behandling eller er færdigbehandlede.

Figur 4 - Fordeling af besvarelser på spørgsmålet, om hvor stor en andel af uoverensstemmelserne fra opdateringsprojektet, der er blevet fulgt op på.

Evaluering af nuværende Naturstyrelses indsats

Naturstyrelsen har i perioden vedligeholdt 7 ud af 18 enheders arealer ift. det 10-årige vedligehold (39%) ifm. opdatering af deres driftsplaner. Naturstyrelsen vil omtrent have gennemgået alle deres arealer inden udgangen af den 10-årige periode, såfremt denne kadence holdes.

Udfordringer hos kommunerne

Mange kommuner anfører i undersøgelsen, at manglen på ressourcer er betydende for deres evne til at løse flere elementer og opgaver (se tabel 1). Svarene drejer sig delvist om nødvendigheden af afsættelse af ressourcer til opfølgning på daværende Naturstyrelses opdateringsprojekt - f.eks. opfølgning på de konstaterede uoverensstemmelser og ny/overset natur. Andre kommuner vurderer sig generelt ude af stand til at kunne nå den fulde ajourføring § 3-registreringen inden for en 10-årig periode.

Den næst hyppigste udfordring som kommunerne fremhæver, er teknikken. Kommunerne anfører, at der mangler et værktøj, hvor det kan registreres, hvornår et areal er blevet gennemgået ift. det 10-årige vedligehold.

Ca. 15 % af kommunerne anfører, at der ikke er udfordringer med opgaven mens en tilsvarende andel efterlyser både en præcisering af regelgrundlaget samt vejledning i fremskaffelse og behandling af data til indberetning til Miljøstyrelsen.

Kategorier af udfordringer	Antal svar
Ingen	12
Ressourcer	35
Regelgrundlag/vejledning	12
Manglende viden	2
Teknik	27
Andet	9
Viden til besvarelse af de konkrete spørgsmål	8

Opfølgningsinitiativer

Siden spørgeskemaundersøgelsen er der i september 2019 blevet tilføjet to kolonner, i § 3-registreringen i Danmarks Arealinformation. Disse kolonner kan anvendes til at angive status for det 10-årige vedligehold ved det enkelte areal. Til anvendelsen af kolonnerne har Miljøstyrelsen og kommunerepræsentanter endvidere udgivet en vejledning på Danmarks Miljøportal.

Det forventes, at aftalens præciseringer ift. kommunernes forpligtigelser under det 10-årige vedligehold, vil blive tilføjet naturtypebekendtgørelsen ved en kommende revision af denne.

I december 2019 har Miljøstyrelsen offentliggjort en revideret udgave af § 3-administrationsvejledningen, hvori kravene under det 10-årige vedligehold er præciseret.

På Miljøstyrelsens hjemmeside vil status for de årlige indberetninger blive formidlet på et kort over landets kommuner, således at hver kommunes status på opgaven synliggøres.

For at øge ejerskab og fokus på efterlevelse af aftalen hos kommunerne, vil KL, årligt tage det 10-årige vedligehold op med kommunerne på et KL netværksmøde. På netværksmødet kan MST efter behov deltage for at bidrage til at belyse kravene til kommunernes opgave med det 10-årige vedligehold. Der kan desuden deles gode løsninger til at gennemføre vedligeholdet.

Disse tiltag vil samlet øge kommunernes og NST's kendskab til krav og procedurer ift. det 10-årige vedligehold samt medføre et øget ejerskab til opgaven.